

ПРОЕКТ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 186 «ВИДАВНИЦТВО ТА ПОЛІГРАФІЯ» (РІВЕНЬ «БАКАЛАВР»)

Ткаченко В.П., зав. кафедри, професор, кафедра МСТ ХНУРЕ

Колесникова Т.А., доцент, кафедра МСТ ХНУРЕ

Челомбітько В.Ф., доцент, кафедра МСТ ХНУРЕ

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій [1] і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів.

Стандарти базуються на компетентнісному підході і поділяють філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING) [2].

Науково-методична рада Міністерства освіти і науки України за участю Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти розробляє методологію, методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, а науково-методичні комісії здійснюють розроблення цих стандартів.

На основі стандарту для рівня вищої освіти бакалавр розробляється освітньо-професійна програма – система освітніх компонентів в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач ступеня вищої освіти бакалавр [3].

Компетентність – це динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. Відповідно стандарт визначає інтегральну компетентність (узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності), 12 загальних компетентностей (універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку) і 10 спеціальних (фахових, предметних) компетентностей (компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю).

Результати навчання (програми) – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-

професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Для спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» визначено 17 програмних результатів навчання.

Структура стандарту вищої освіти: титульний аркуш, загальна характеристика, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, перелік компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, пояснювальна записка (не є складовою Стандарту).

Обсяг освітньої програми бакалавра на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів, мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом вищої освіти. Форма атестації здобувачів вищої освіти бакалавр – публічний захист атестаційної роботи.

Пояснювальна записка містить інформацію та рекомендації, які розробники стандарту вважають за необхідне довести до уваги користувачів Стандарту, але які не визначені як обов'язкові до виконання. Пояснювальна записка складається у довільній формі і схвалюється науково-методичною комісією. Вона не потребує подальшого погодження та/або затвердження.

Обов'язковими складовими пояснювальної записки є таблиця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (знання, уміння, комунікація, автономія та відповідальність, які відповідають певним компетентностям) і таблиця відповідності визначених стандартом результатів навчання та компетентностей.

Перша таблиця є інструментом науково-методичної комісії для розробки компетентностей – компетентності випускника відображають погляд зовнішніх замовників: роботодавців, професійних асоціацій, випускників тощо на освітню та/або професійну підготовку і мають максимізувати здатність до працевлаштування.

У доповіді наведені структура, основні положення і вимоги стандарту вищої освіти; загальна характеристика підготовки здобувачів вищої освіти; перелік компетентностей випускника; а також відповідність визначених стандартом результатів навчання та компетентностей для бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія».

Список літератури

1. Національна рамка кваліфікацій. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>. – 10.04.2017. – Загол. з екрану.
2. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. – Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.-10.04.2017. – Загол. з екрану.
3. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf. – 10.04.2017. – Загол. з екрану.